

БУРЯД УНЭН

СС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

91 (11385) 1967 оной апрелин 18, вторник Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй делегаци Берлин ерэбэ

БЕРЛИН, апрелин 17. (ТАСС). СЕПГ-гэй VII съезддэ хабаадахын тула СЕПГ-гэй ЦК-гай урялаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна Секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй делегаци үсэгэлдэр эндэ ерээ.
СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Советэй Түрүүлэгшэ В.

Ульбрихт, ГДР-эй партийна болон гүрэнэй бусад хүтэлбэрлэгшэд һайндэрэйхээр гоёогдоһон Зүүн вокзалда КПСС-эй делегацине угтаа.
Вокзал шадарай талмай дээрэ сугларһан хэдэн зуун берлинэйхид КПСС-эй түлөөлэгшэды амаршалаа.

1967 ОНОЙ МАЙН НЭГЭНДЭ ЗОРЮУЛАГДАҢАН КПСС-эй ЦК-гай УРЯАНУУД

Амалшадай уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгэн үдэр, бүхы хүдэлмэришэн ангиин эб нэгэдэлэй, хани нүхэсэлэй — Майн нэгэн мандаха болтогой!

Ороноудай пролетаринар, нэгэдэгтэй!

Элдэз мүнхэ, хамагыг илагша революционо һургаал — коммунизим мандаха болтогой!

Советскэ Союзай амалшад! Агуухэз Октябрийн 50 жэлэй үндэслэлдэ зорюулагдаһан социалис мурысөө үргэн дэлсээр дэлгэрүүлэ!

Коммунизим байгуулалтадаа шэнэ амжалтануудыг туйлажа, ойн алдарт һайндэрэе угтаа!

Советскэ Союзай амалшад! Манай агуухэз Эхэ ороной энэ хэсэ шадалье, өөрыгөө хамгаалха хаба шадабарине эгээтэй! КПСС-эй XXIII съездын шийдхэбэринуудыг биеэсэ түлөө, табан жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө бүри эхэ зоригтойгоор тэмсэгтэй!

Бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин ба амалшадай дайны манлай — аха дүү коммунизим, хүдэлмэришэнэй партинуудыг халуун амаршалга!

Марксизм-ленинизмдэ, пролетарска интернационализмдэ үндэстэй уласхоорондын коммунизим хүдэлмэришэнэй бата нэгэдэлдэ эмхидхэл мандаха болтогой!

Социализмын ороноудай арадууд, национально-сулөөрлэгчын абуулажа байгаа арадууд, бүхы дэлхэйн амалшад! Империализм, колониализмдэ эсэргүү, национально сулөөрлэгчын амгалан байдалай түлөө, демократин ба социализмын тэмсэгтэй талаар оролдогтоо хүсэлдэгэ нэгэдэгтэй!

Бүхы ороноудай арадууд! Империализм дай жүрөөдөн үүдэриг хорто аша элишлэн сохигтэй! Яаралтайгаар эбсэргэдэл болноулхын, ядэрна эбсэргэ хорихын, буу эбсэргүүдыг элишлээр, хүсэд бүрин хуряахын түлөө, бүхы дэлхэйн амгалан тайбан байдал хангахын түлөө тэмсэлээ улам шанартай!

Дэлхэйн арадууд! Вьетнам арада эсэргүү Америкийн Холбоотон Штатуудай эсэргүү туринхэй дахе болноулгахын түлөө элдэз ДР-е бомбодого эсэргүү болноулха, американска агуйе Урда Вьетнамаа энэ дары гаргаха эрилтэ табигтэй!

Илалтануудай вьетнам арада уласхоорондын һаналаа нэгэдэл улам үргэдэг, бэхимжэг лэ!

Европын арадууд! Европо түбидэ эб найрамдал хангаха, түрэй байдал бэхимжүүлхэ үрэтэй хэмжээнүүдыг абууулхын тэмсэгтэй!

Дэлхэйн арадууд! Баруун Германиян милитаристнууд ба коммунистуудай ядэрна эбсэргэтэй болонго, буруушаан тэмсэгч арадуудай амгалан тэйбан, аюулгүй байдалда тодхор тейбо тал шэнэ нагис хүсээнүүдэй ФРГ-дэ олшоролгодон эсэргүүсэн эгээтэй!

Уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин, бүхы амалшадай манлай туйлажа — дэлхэйн социалис байгуулалта мандаха болтогой!

Социализмын ороноудай арадуудай нягта эмхидэл, аха дүү коммунизим байгалаа ба нэгэдэл улам бэхимжэг лэ!

Социализм байгуулжа байгаа Болгарин Арадай Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон болгар арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Венгрийн Арадай Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон венгер арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Американска эсэргүүг туйлажа эсэргүүсэн, Эхэ оронойгоо сүлөөтэ, бээ дааһан амалшад, бата нэгэдэлэй түлөө баатарлигаар тэмсэгшэ Вьетнамай социалис Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон вьетнам арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Германиян Демократическэ Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Советскэ Союзай ЦК-гай арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Хитадай Арадай Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон хитад арадуудай хоорондох хани барисаанай ба харилсаа холбооной түлөө!

Социализм байгуулжа байгаа, ороноо демократическэ илан амгалан гуримаар нэгэдэхын түлөө тэмсэгшэ Норейн Арадай Демократическэ Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон норей арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Кубын Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон кубын арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Монголой Арадай Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон монгол арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Польшын Арадай Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Советскэ Союзай ЦК-гай арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Румынийн Социалис Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон румын арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Чехословакийн Социалис Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Совет болон чехословак арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Югославин Социалис Федератив Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Советскэ Союзай ЦК-гай арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм байгуулжа байгаа Югославин Социалис Федератив Республиканы амалшадта аха дүүгэй амар мэндэ! Советскэ Союзай ЦК-гай арадуудай хоорондох хэтэ мүнхын, эбдэршэгүй бата хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

25. Социализм байгуулжа байгаа Албанин Арадай Республиканы амалшадта амар мэндэ! Совет болон албан арадуудай хоорондох хани барисаанай ба харилсаа холбооной түлөө!

26. Бээ дааһан, национально, демократическа гүрэн байгуулалта, оронойгоо социалис замаар хүгжэхын түлөө тэмсэгшэ Арабуудай Нэгэдэл Республиканы арад зондо халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Арабуудай Нэгэдэл Республиканы арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

27. Бээ дааһан, национально, демократическа гүрэн байгуулалта, оронойгоо социалис замаар хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ Алжирай арад зондо халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Алжирай Арадай-Демократическэ Республиканы арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

28. Бээ дааһан, национально, демократическа гүрэн байгуулалта, оронойгоо социалис замаар хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ Сирийн Араб Республиканы арад зондо халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Сирийн Араб Республиканы арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

29. Өөрын бээ дааһан, демократическа гүрэн байгуулхын түлөө, оронойгоо социалис замаар хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ Бирмын арадуудта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Бирмын арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

30. Бээ дааһан, национально, демократическа гүрэнүүдыг байгуулалта, оронойгоо социалис замаар хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ Гвинейн, Малин, Конгын (Браззавиль) арадуудта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Гвинейн, Малин, Конгын арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

31. Сүлөөтэ, бээ дааһан байдалай түлөө, гададын хамааралтадаа эсэргүүсэн, эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэгшэ Лаосой ба Камбоджын арадуудта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Лаосой ба Камбоджын арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

32. Индин амалшадта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Индин арадуудай хоорондох амалшадта хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

33. Пакистанай амалшадта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Пакистанай арадуудай хоорондох хани, хүршэ ёһоной харилсаан улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

34. Индонезийн амалшадта хани ёһоной амаршалга! Советскэ Союзай ба Индонезийн арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

35. Американска империализмын эбсэргэтэ булимтаралтадаа эсэргүү, арадаа урбан харша харихе ёһо гурилда эсэргүү, сүлөөтэ, бээ дааһан байдалай, Эхэ оронойгоо нэгэдэлэй түлөө Национально сулөөрлэгчын фронтын хүтэлбэри дөро баатар габьяатайгаар тэмсэгшэ Урда Вьетнамай эрлэхэ арада халуун амаршалга!

36. Афганистанай амалшадта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Афганистанай арадуудай хоорондох хани, хүршэ ёһоной харилсаан улам бэхимжэг, хүгжэг лэ!

37. Американска эсэргүүдэе гаргуулхын түлөө, Эхэ ороноо амгалан ёһоор, эбэй гуримаар нэгэдүүлхын түлөө тэмсэгшэ Урда Норейн эрлэхэ арад зондо халуун амаршалга!

38. Империализмдэ хүсэд бүрин үгы хэзын түлөө, бээ дааһан байдала батадахын, социалис замаар хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгшэ Араб ороноудай арадуудта халуун амаршалга!

39. Империализмдэ эсэргүүсэн, сүлөөтэ, бээ дааһан байдалай түлөө эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэгшэ Урда Арабин ба Оманы арадуудта халуун амаршалга!

40. Колониализмдэ, империализмдэ эсэргүүсэн, бээ дааһан байдала эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэгшэ Латин Американы арадуудта халуун амаршалга!

41. Империализмдэ ба расизмдэ эсэргүүсэн, сүлөөтэ, бээ дааһан байдалай түлөө баатар габьяатайгаар тэмсэгшэ Анголын, Мозамбиктай, «Португальска» Гвинейн, Родезийн, Урда Африкын арадуудта халуун амаршалга!

42. Империализмдэ эсэргүүсэн, ороноудайнгаа хүсэд бээ дааһан байдалтай болохын түлөө тэмсэгшэ Латин Американы арадуудта халуун амаршалга!

43. Францин амалшадта халуун амаршалга! Бүгэдэ нийтын эб найрамдалай, Европын аюулгүй байдалай аша туһада совет болон францу арадуудай заншалта хани барисаан, харилсаа холбоон улам бэхимжэг, хүгжэг лэ!

44. Великобританийн амалшадта хани ёһоной амаршалга! Дайны аюулда эсэргүү тэмсэлэй талаар, Европодо амгалан байдал хүгжөөлгын, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангалгын аша туһада Великобританийн ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондох харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

45. Америкын Холбоотон Штатуудай амалшадта хани ёһоной амаршалга! Дэлхэйн дахе зайсуулхын тула, бүгэдэ нийтын эб найрамдалай аша туһада США-гай ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондын харилсаа холбоон улам хүгжэг лэ!

46. Италин амалшадта хани ёһоной амаршалга! Бүгэдэ нийтын эб найрамдалай, Европын аюулгүй байдалай аша туһада Советскэ Союзай ба Италин арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

47. Совет арадай, Иранай ба Турцийн арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаан улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

48. Милитаризмдэ, фашизмын нэгэдэлдэ эсэргүүсэн тэмсэгшэ Германиян Федеративна Республиканы амалшадта, бүхы түрүү үзэл бодолтой хүнүүдтэ халуун амаршалга!

49. Фашис диктатура усадахын, демократическа байгуулалта тогтоохын түлөө тэмсэгшэ баатарлиг испан арада халуун амаршалга!

50. Сүлөөтэ байдалай түлөө, фашис ёһо гурилда эсэргүүсэн, эрлэхэ зоригтойгоор тэмсэгшэ Португалин демократическа, түрүү үзэл бодолтой хүсээнүүдтэ халуун амаршалга!

51. Совет арадай, Австриин, Швецийн ба Швейцарийн арадуудай хоорондох хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

52. Финляндийн амалшадта халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Финляндийн Республиканы арадуудай хоорондох хани, хүршэ ёһоной харилсаан улам бэхимжэг, хүгжэг лэ!

53. Совет арадай, Бельгийн, Голландийн, Грецийн, Данийн, Испанийн, Норвегийн арадуудай хоорондох хани ёһоной харилсаан улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

54. Канадын амалшадта хани ёһоной амаршалга! Советскэ Союзай ба Канадын арадуудай хоорондох харилсаа холбоон улам бэхимжэг, хүгжэг лэ!

55. Демократическа, бээ дааһан Японой түлөө, американска эсэргэи баазануудта эсэргүүсэн, ядэрна эбсэргэ хорихын түлөө тэмсэгшэ япон арада халуун амаршалга! Советскэ Союзай ба Японой арадуудай хоорондох хани ёһоной харилсаан улам хүгжэг, бэхимжэг лэ!

56. Советскэ Союзай ленинскэ эб найрамдалта гададын политика мандаха болтогой!

57. Совет эсэргэцэй Совет Арми болон Флотой баатар габьяата ёһо заншалнуудыг нарин нангинаар сахигты, арбадагты, эсэргэи ба политическэ бэлдэхэй талаар шэнэ амжалтануудыг туйлажа, сэргэй журам бэхимжүүлгты, ямаршэ эсэргэи түрмэхэй дайсанине бута зада сохихоор ходоодо бэлэн байгты!

Илалтануудай алдар сооор суурхайн, Агуухэз Октябрийн туйлалтануудыг сахин хамгаалажа Совет Эбсэгтэ Хүсээнүүд мандаха болтогой!

58. Совет социалис гүрэнэй эбдэршэгүй бата үндэһэ һуури — хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряшадтай холбоо барисаан улам бэхимжэг, халбарга лэ.

59. Октябрийн социалис революциин агуухэз туйлалта — СССР-эй арадуудай аха дүүгэй хани барисаан, эбдэршэгүй нэгэдэл хэтэ мүнхэдөө оршон мандаг, хүгжэн халбарга лэ!

60. Коммунизим аюулдай үндэстэй болон үүсхэлдэдтэ алдар солотой! Үйлдэбрийн түрүүшүүл болон үүсхэлдэдтэ алдар солотой!

61. Советскэ Союзай амалшад! Совет засагай 50 жэлэй ойн хүндэлдэдтэ абаһан социалис уялгануудта амжалтатыйгаар дүүргэхын түлөө, промышленность болон хүдөө амаһы саашадан дэбжэхын түлөө тэмсэгтэй! Үйлдэбрийн ашаг үрбэ дээшлүүлгты, капитална хүдэлмэришэнэй һомолодоһон мүнгэ бүри һайнаар хэрэглэгты, шэнэ предприятиеудыг түргэн ашаглалтада үгэгты!

62. Советскэ Союзай амалшад! Ажалай бүтээлэе дээшлүүлгты! Материальна зүйлнүүдыг, гүрэнэй эвэрине гайтайгаар гаргалшадга болгты! Продукциин өөрын үнэ хямдаруулгты, шанарыне һайжаруулгты!

63. Советскэ Союзай амалшад! Үйлдэбрийн үргэлжэднэ оньожоруулгты, автоматаар эбсэргэлгты! Ажалла научна ёһоор эмхидхэлгты, эрдэм, техникын, түрүү дүй дүршэлэй шэнэ шэнэ туйлалтануудыг арадай амаһыда нэбтэрүүлгты!

64. Совет металлургнууд, горнягууд! Руда, шэрэм, булад, прокат, сорго, үнгэтэ болон шухаж металлнуудыг бүри элбэгээр, абагты! Түүхэй эд комплексноор хэрэглэхын түлөө тэмсэгты, металлтай түхэл янзые олон болгты, шанарыне һайжаруулгты!

65. Совет энергетигүүд, электростанцинууд болон электродамжуулануудыг баригшад ба хабсаргашад! Электростанцинуудта шэнэ хүсээнүүдыг, электродамжуулан шэнэ лининүүдыг түргэн ашаглалтада үгэгты, энергосистемнүүдыг барилгын, ашаглалгын үнбэ хямдаруулгты!

66. Машина бүтээлгын, прибор бүтээлгын хүдэлмэришлэд! Арадай амаһыда хэрэгтэй шэнэ шэнэ, гаргаша багатай, найдамтай машина, приборнуудыг, оньожоруулгын, автоматизациин хэрэгсэлнүүдыг бүтээгты!

67. Нүүрһэнэй промышленностин хүдэлмэришлэд! Нүүрһэ бүри эхээр малтан абагы, өөрын үнбэ хямдаруулгты! Малгалгын техникэ бүри һайнаар ашаглэгты!

68. Нефтин, газай промышленностин хүдэлмэришлэд! Нефтин ба газай шэнэ уурхайнуудыг улам түргэн ашаглалтада үгэгты, нефть болон газ бүри эхээр абагы! Нефтин, нефтехимийн продуктуудыг бүри эхээр гаргахын, шанарыне һайжаруулхын түлөө тэмсэгты!

69. Химическэ промышленностин хүдэлмэришлэд! Арадай хэрэгсэлэй эд бараа гаргахыда хэрэгтэй болодог химическэ продуктуудыг бүри элбэгээр гаргахын, шанарыне һайжаруулхын түлөө тэмсэгты! Хүдөө амаһыда зорюулан, минеральна үтэгжүүлгэ, ургамалануудыг хамгаалаа зүйлнүүдыг эхээр гаргаты!

70. Совет геологууд! Манай Эхэ ороной байгаалин барагдашагы байлгыг түргэн элирүүлгты, геолого-бэдэрлэгчын хүдэлмэрийн үрбэ дээшлүүлгты!

71. Барилгын материалнуудай промышленностин, барилгын индустрийн хүдэлмэришлэд! Үйлдэбрийн предприятинуудай хүсэ арьбахдахын, тэднине бүри һайнаар ашаглалтын түлөө оролдосотойгоор тэмсэгты! Арадай амаһыда, табан жэлэй барилгануудыг һайн шанартай материалнуудар, зүйлнүүдээр болон конструкторуудар бүри хүсэдөөр хангаты!

72. Совет барилгашад! Город болон хүдөөдэ үйлдэбрийн, байрын, коммунальна болон культурно-ажайуудалай барилгануудыг түргэн ашаглалтада! Барилгын шанар һайжаруулгты, өөрын үнбэ хямдаруулгты!

73. Ой модоной, целлюлозно-саарһанай, модо болбосоруулгын промышленностин хүдэлмэришлэд! Модо, хөрөөдэхэн модо, целлюлоза, эрхим һайн шанартай саарһа ба мебель Эхэ орондоо эхээр үгэ!

74. Хүгжэн промышленностин хүдэлмэришлэд! Буд, трикотажа зүйл, хубаса, гутал болон хүн зондо хэрэгтэй бусад эд бараа бүри элбэгээр гаргаты, түхэл янзыне олон болгты, шанарыне, гоёолгыне һайжаруулгты!

75. Эдэ хоолой, мяха-һүнэй промышленностин хүдэлмэришлэд! Эдэ хоолой зүйлнүүдыг бүри элбэгээр гаргаты, түхэл янзыне олон болгты, шанарыне һайжаруулгты!

76. Загаһанай промышленностин хүдэлмэришлэд! Загаһа бүри олоор баригты, загаһанай продуктуудай шанар һайжаруулгты, өөрын үнбэ хямдаруулгты!

77. Транспортнын хүдэлмэришлэд! Ашаа эвэхэ талаар промышленностин, хүдөө амаһын хэрэгсэлмэе бүри хүсэдөөр хангаты! Пассажирнуудыг улам һайнаар хангаты! Ашаа эздэтнэ хүргэхэ болорыне хэрэгты, эвэлгын өөрын үнбэ хямдаруулгты!

78. Хэлхэз холбооной хүдэлмэришлэд! Хэлхэз холбооной, радио-дамжуулгын, телевидениин хэрэгсэлнүүдыг хүгжөөгты, нарийжуулан һайжаруулгты! Хүн зонине улам һайнаар хангаты!

79. Хүдөө амаһын хүдэлмэришлэд! Хүдөө амаһын үйлдэбрийн саашадан дэбжэхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудыг туйлажа, Агуухэз Октябрийн 50 жэлэй оёе тэмдэглэ!

80. Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришлэд. Хүдөө амаһын мэрэгэлтэд! Тарһанай ургасын, мах ажалай ашаг шэмые дээшлүүлгты! Эрдэм, техникын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудыг ажал хүдэлмэришлэд бүри эдбхитэйгээр хэрэглэгты! Хүдөө амаһын үйлдэбрийн ашаг үрбэ эхэ байхын түлөө тэмсэгты!

81. Хүдөөгэй ба уһанай амаһын хүдэлмэришлэд! Газар тарһалан бүри болбосонор эрхилхын түлөө тэмсэгты, газарай мелиораци хэтэ үргэн программа бэлүүлгты, хурьһэнэй үрбэл дээшлүүлгты!

82. Колхоз, совхозуудай механизаторнууд! Хүдөө амаһын үйлдэбрийн дэбжэхын түлөө тэмсэгты! Техникыне һайнаар шудалгты, бүтээсэ эхэтэйгээр ашаглгты, гамнагты!

83. Худалдаа наймаанай хүдэлмэришлэд! Худалдаа найма, нийтын эдэ хол нарийжуулан һайжаруулгты, хүгжөөгты, хүн зонине бүри һайнаар хангаты!

84. Амаһуудалай албанай хүдэлмэришлэд! Совет хүнүүдыг бүри һайнаар, бүри болбосонор хангаты, тэднэй эрилтэ хангалгы улам һайжаруулгты!

85. Совет эмхи зургануудай хүдэлмэришлэд! Хүн зоной эрилтэ хэрэглэмнүүдтэ анхралтайгаар хандагты, хойрго ношо ябадал гаргалтада эсэргүүсэн тэмсэгты!

86. Арадай химиятын хүдэлмэришлэд, мэрэгэлтэд! Гүрэнэй журам бэхимжүүлхын түлөө, арадай амаһыда амалта, арбадалта хэзын түлөө тэмсэгты! Химиятын хэрэгтэ амалшадга олоор хабадуулгты!

87. Эрдэм ухаанай, дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэришлэд! Эрдэм наука саашадан халбаран хүгжөөхын түлөө, техникэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгты! Үйлдэбрийн эрдэм ухаанай холбоо бэхимжүүлгты! Коммунизим үе сагта тааруу мэрэгэлтэды бэлдгты!

88. Замбуулинай дайды шэнжэлэн мэдэлгэдэ шэнэ замуудыг элдэз совет эрдэмтэд, конструкторнууд, инженер, техникүүд болон хүдэлмэришлэдтэ алдар солотой!

Эрлэхэ зоригтой совет нөсмонатуудта алдар солотой!

89. Соёл культурын хүдэлмэришлэд! Социалис соёл хүгжөөлгэдэ шэнэ туйлалтануудыг амжажа, Агуухэз Октябрийн оёе угтаа! Совет хүнүүдыг культурна талаар хангалгыне һайжаруулгты, соёл культурын материална баазыг үргэдхэн бэхимжүүлгты!

90. Литература, искусствын ажал абуулагшад! Партийна, арадай шэнжэтэй, урда түгэлдэр, уран һайханай талаараа тон шадабаритайгаар бүтээгдэхэн эсхөлнуудай түлөө тэмсэгты! Совет арадай баатарлиг хэрэгүүдэй һур жахаланыг, һайн һайхан талыг, тэрэнэй халуун патриотизмын, коммунизмын үг зорилгын илан мандахын түлөө тэмсэлэе эли тодоор харуулгты!

91. Гэгээрэй хүдэлмэришлэд! Арадай гэгээрэлэе нарийжуулан һайжаруулгты, эрдэмдэ һурахы, ажал хэтэ дуралтайгаар, коллентивизмын үзлөөр, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байдагаар урдажа абаа үетэние хүмүүжүүлгты!

92. Медицискэ хүдэлмэришлэд! Совет арадай элүүр энхын түлөө тэмсэгты! Медицискэ науцын туйлалтануудыг амалдаа хэрэглэгты!

93. Агуухэз Октябрийн эшаар тогтоһон манай түрэл социалис гүрэн мандаха болтогой! Совет демократи хүгжэн бэхимжэ, ороной хэрэгүүдыг хүтэлбэрилгэдэ амалшадай эдбхи хэшээл урмага байг лэ!

94. Коммунизимн һургуули болгшо совет профсоюзуд мандаха болгтогой!

95. Коммунизим обществэ эдбхитэйгээр байгуулагшад — совет эхэнэрүүд мандаха болгтогой!

Үхибүүдыг хүмүүжүүлгты, үйлдэбрийн болон амаһуудалда эсэсэ сусаһагуйгөөр амалаша эхэ-эхэнэртэ алдар солотой!

96. Октябрийн революциин амалай, дайнай ветеранууд! Ороной нийтэ-политическэ ажабайдала, совет арадай революциноно, дийшалхы, амалай заншалануудар залуушуулыг хүмүүжүүлгэдэ эдбхитэйгээр — хабадагты!

97. Хэлбэлэй, радиогэй, телевидениин, ном барлан гаргадаг газарнуудай, культураны эрлэхэй эмхи зургануудай хүдэлмэришлэд! Марксизм-ленинизмтын, совет патриотизмын, пролетарска интернационализмын үзэл сурталдар амалшадыг хүмүүжүүлгэднэ партида эдбхитэйгээр туйлагты!

98. Коммунизим партинын үнэн сэхэ туйлаһажа — ленинскэ нөсмонол мандаха болгтогой!

99. Эдир залуу хүбүүд, басагад! Эрдэм бэшэг оролдосотойгоор шудалгты!

Октябрийн революциин хэрэгыг үнбэ эхээр үргэлжлүүлгэдэ, шэнэ байдал эдбхитэйгээр эхөлгөшд байгты! Аха үетэнэй туйлалтануудыг гамнажа, арьбахжа ябагы!

Алдарт совет залуушуул мандаха болгтогой!

100. Пионерүүд ба һурагшад! Һайнаар һурагты, амалда дурлагты, хүндэтэйгээр хандагты! Ленинэй хэрэгтэй түлөө, коммунизмын түлөө эдбхитэй тэмсэлдэ болохо бэлдэхэл хэгты!

101. Коммунистууд! КПСС-эй XXIII съездын шийдхэбэринуудыг бэлүүлхын түлөө, СССР-тэ коммунизим байгуулхын түлөө тэмсэлэй манлайда ябагы!

102. Коммунизим эрлэхгээр байгуулажа, дэлхэй дээрхи бүхы хүнүүдэй эрхэ сүлөөгэй, эб найрамдалай, зол жаргалай түлөө шэн зоригтой тэмсэлэе агуухэз совет арада алдар солотой!

103. Парти ба арадай агуухэз, бата бэхи нэгэдэл мандаха болгтогой!

104. Совет Социалис Республиканыудай Союз мандаха болгтогой!

105. Манай түрэл Совет правительство мандаха болгтогой!

106. Ленинэй байгуулһан Советскэ Союзай алдарты Коммунизим парти мандаха болгтогой!

Манай орондо коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ шэнэ илалтануудыг туйлахын түлөө ургаша!

ХАНДАГАЙТЫН ТАЛА ХАЛЮУРАГ

ҮНДЭР УРГАСЫН ОТРЯД

«Халзанай Дондок залуудаа одоол бүхэ хүхэ, бүүдүүн мунсын хүн юумэ хэн даа. Мүнөө наһатай болоод, хүшэр хүндэ ажалда аяжаа бирахала болшошье наа, минн хуухагүй хүн гэшье» гэжэ Ушхайтын үбэдэ, хүнгэл тэмы хөөрөлдөлгөй ёһотой.

Энэ хүн хори шахуу жэлдэ хонин ажалда хүдэлхэдөө, мүн ондоошье хүдэлмэригдэ ябахандаа хабар, зунай сагта сабишалан уһалжа, халюурча үбэ ногоо ургуулдаг гэжэ үинэй сугтай байһан юм.

Дондок үбгэнэй оролосотой ажалай ашаар Хэжэнгийн совхозон Баруун Хандагайтын, Хурьгадэй голэй сабишалан дээрһээ жэл бүрнэ хүнэй үбэдэ үрхэхэ гэмээр баян ургаса гараал. Халюурач долгижо байдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ ехэ ган байгашье наань, Ху-

МАРТ 15 **ГАЗАР УНАЛХА** **МАЙ 15**
ЭЗЭН ЖАРЬУСАЛГАТАЙ ҮЕ

САБШАЛАН ДЭЭРЭ ХҮЛГӨӨТЭЙ

Хэдэн жэлэй саала тээ манай Хурьин совхоз үбэ ногооний үндэр баян ургаса абажа бирадаггүй хэн. Илангаяа ган гасуур болжо, сабишалан дээрһээ өөлтэй ургаса аятадаггүй байһан.

Жанзэхэдэ, нёдондо Хори нотагта, тэрэ тоодо манайшье эндэ ган ехэ болоод, сабишалангай га бүригөө зурган цөшөрһээ бага үдүүтэй үбэн хураагдаа.

Үнөөдөө совхозой луговодуудай зүгөө гантай тэмэхиин тула эсэмэ сусанагүйгөөр хүдэлөөгүй наань, үбэ ногоонийнай ургаса бүришье бага байха нэн. Караад үзэел даа. Совхозой нэгэдэхэ отделиннихиңд нёдондо 991 га газар гектар бүришөө 8,4 центнер үбэ сабишала абаһан байна. Энэманай ган жэлдэ мүү бэша ургаса болоно. Ушаринь юб гэжээ, эндиң луговодууд түхэрэн жэл соо сабишалан дээрэ хүдэлжэ, тэрэнь һайса уһалхан, шөбхэ гаргалһанай ашаар нинэ барг ургаса абаа бшуу. Энэ отделинни луговод Филимон Истерович Солдатовай зөөнөгөйхид нёдондо 463 га саби-

лангай га бүришөө 11,6 центнер үбэ абаа гэхэ гү, али бүхэ дээрэ 5422 центнер һайн шанартай үбэ бэлдхэжэ, совхоздо үгөө.

Тинхэдэ хоёрдох отделинни луговод Доржо Рахмиевай зөөно 210 га сабишалангай газарһаа 3205 центнер гэхэ гү, али га бүришөө 16 центнер үбэ абаһан байна. Луговод Доржо Чимитов га бүришөө 16,3 центнер, Александр Михайлович Вахрушев Могойн 150 га газар гектар бүришөө 10,3 центнер үбэ ургуулаа юм.

Үбэ ногооний барг һайн ургаса абаһан луговодуудай ажал һайнаар түлээдэ. Жанзэхэдэ, Солдатовай зөөнөгөйхид 566 түхэринг мүнэ, 54 центнер үбэ ажалай түлөөһэндэ абаа. Рахмиевай зөөно 630 түхэринг мүнэндэ, 45 центнер үбэндэ хүртэһэн байна.

Тэсгэн совхозой бүхэ луговодууд сугларжа, үбэлөө халһан ажал тухайга, мүнөө хабарһаа, зундаа сабишалангайгага газар хайһан гэжэ уһалжа, нэг шөбхэ ехээр гаргах тухай хөөрөлөө. Совхоз доторнай нэг шөбхэ шэрэхэ оньхожоруулагдаһан

тан газар дээрһээ нилээгүй ажал абажа, совхозойнгоо бригадала гүшаалаг юм. Энэ үбгэмэй гансал ажал дээрэ сугруулаа бэни, нитин хэрэгтэ ургашь наһатай, эдөхитэйгээр хабарһаа садаг байна. Хоёр зардалай үе соо Хэжэнгийнгов сомоной Советэй депутатаар хунагдаа. Энэ оной үнгэрэгшэ мартын 12-то уһалһаннихиң аймагай Советэй депутатар Дондок Халзановые нөгэ дуугаар дэжүүлээ хөн.

Түрүү луговод зөөнөгөө һайлабарин хэзээдэшье дүүргэе шадха байна. Мүнөө энэ хүнэй Агууеха Октябрин революциин 50 жэлэй ой хүдэлхэдэ дэлгэрэн социалис мурысөөндэ оролсожэ, дажа абаһан сабишалан дээрһээ үндэр ургаса абаха гэжэ шиндэнхэй.

П. СОДБОВ.

Табла-зургаан жэлэй саала тээ совхоздо луговодуудай, кукуруза-шалышье зөөнүүдэд ажалда олон эмхидхэдэргэ байгаа. Тээд гэвэн отделинни бүхэндэ тарашанхай, техникэ замсэньшье олон ондоо гарта байһан. «Битэ хабар болоходол шөбхэ шэрэхэмнай трактор, машина угыг» гэжэ отделинни хүтэлбэрлэжэшье гүйжэ сагаа бардаг һэнин. Тингээшье үсөөхэн техникээр юун өлөтэй ажал хэгдэхэ даа. Хүрээ, логм зөөсөгтэй хоёр-гурбан хүн хэдэн зуун га сабишалан, таряалан дээрэ юу бүтээжэ бирахоб. Мэтээжэ ха юм гэжэ эндиң үинэй луговод П. С. Лозовой хөөрөнэ.

Эгээл тинмэхэ энэ Тачинин болон Вилтоуны уһалуурин тусхай һубаг ханааб үинэй багирдаһан байбашье, тээнь Ушөөл аша үрө ехэтэйгээр хэрэгдэжэргэ гүйжэ бэлэй. Юуб гэжээ, тэрэниң һайнаар аһаглаха болдо эзэн байгагүй гэшье.

Энэ айнараа хүдэлдэ, ган гасууртай бодогоор тэмэжэ, таряалан, сабишалан дээрһээ тогтууртай һайн ургаса абадаг болжо шадахагүйд гэжэ совхозойхид һайн ойлгоо. Тингээд жэлэй дүрбэн сагта нуга сабишалан дээрэ хүдэлжэ байха тусхай оньхожоруулагдаһан отряд (лугомелпоративна отряд) 1964 оной эмхидхэ.

Энэманай өөргөө харюулажа шадаха юм гү? Үбэлэй сагта энэ отрядтай хэжэ ажал одолохгүй. Эзы олон машина, техникэмнай минн байха болшоо аа гү, —гэжээ зарим хүнүүд эинэһээ үрө гараха гэжэ анигагүй һэн.

ХАРШ мүнөө тинмэ отряд дэм эмхидхээдэй гэхэ хүн эндэ байхагүй. Хэрбэ дүрбэ-табан жэлэй сагта тээ Сэлэнгийн совхоз жэлдэ 23—25 мянган центнер үбэ арай шамай абадаг һэн, нёдондо гүша гара мянган центнер үбэ хураагаа. Тэрэний хахандынь шахуу энэ отряд бэлдэхэ юм. Энээн тухаа совхозой главна мелиоратор, тус отрядтай начальник А. М. Гусев илгэжэ хөөрөнэ:

—Ехэ-Цагаанай отделинни урдань гурба мянган гектар сабиш-

лан дээрһээ оройдоол 7—8 мянган центнер үбэн арай гэжэ абадаг һэн. Нүүдэй хоёр жэлдэ эндэ хэжэ хурба хэжэ хурба, һайса уһалһанай ашаар нёдондо 19 мянган центнер үбэ хураагаһан. Шанаа гэжэ зарим жэлдэ гектарай гурбан центнер ургаса гарадаг сабишаланда үнгэрэгшэ жэлдэ баһал шөбхэ ехээр гаргаад, хабар, зунай үдэ гурба дахин уһалжа, га бүришөө хори гаран центнер үбэ абаади.

Оньхожоруулагдаһан энэ отряд гасешье сабишалан уһалжа, үтэгжүүлээд байдаггүй, мүн кукуруза ургуулжа, совхозойнгоо үхэр малые сйлдөөр, зөвлөхөөр халһан. Энэһээ ургаша тус ажалда га бүришөө оройдоол 60—70 центнер кукурузын ногоон намаа хураагдаа һаа, бүхэ 750 га газарайн ургаса мүнөө гектарай 130—180 центнерһээ дооно ороногүй.

Энэ юу харуулаа гэжээ, ур-зымхидхал гэжэ, хүсэ багатай зөөнүүд байһанда орходоо, машина техникээр тугал отряд түхэрэн жэл соо хүдэлжэ, сабишалан, таряалан һайжаруулаха, минеральна үтэгжүүлэ оруулаха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри бүтээжэ шадаха ха юм. Энээр элдэ түхэлэй хүсэ ехэтэй хоёрот трактортай, нэг шөбхэ зөөжэ, газар уһалжа, хурьһа һайжаруулаха, аа дүүрилжэ гэхэ мэтэ олон ондоо зэмсэг техникээр гүйсэл.

БАЙША ондо совхозойхид энэ отрядда улам бөхилүүлжэ, бүри хүсэтэй болдог, бээ даһан хоёр бригада эмхидхэ. Нөгөлөхинь—нуга сабишалан һайжаруулаха, нүгөөдэнь—уһалгадаг таряалан эрхилжэ бригада болоно. Тэрэ бригаданууде дүршөөтэй механикаторууд Дмитрий Бриндин, Цырен-Доржо Цырендоржиев гэгшэд хүтэлбэрлэнэ. Тингээ эла-шалаа энэ хоёр бригада совхозой гурба мянган га уһалуурин сабишалан, 1100 гаран га уһалгадаг таряалан хуу дажа абаат. Тэндэ өөһөдөнгөө хүсөөр үбэ ногоо, кукуруза, наран сарг, орооно тарья ургуулжа, үндэр баян ургаса абахын түлөө тэмэжэ хэ байна.

Агууеха Октябрин ойн бэйрай жэлдэ аябг ехэ ургаса абахын түлөө тэмсэл эндэ эхилхөөр үинэй, Бури март хараһаа хойшо Химнэ голдо, мүн Сэлэнгэ мур-

Ойн баярай жэлдэ үндэр ургаса абахын түлөө сабишалан нуга, таряалангаа һайн уһалжа хэрэгтэй гэжэ Сэлэнгийн совхозой луговодууд һайн ойлгоно. Тинмэхэ газарые ундалуулжа талаар ехэхэн хүдэлмэри абуулжа, үдэр бүхэнөө ашагтайгаар хэрэглэнэ.

Эндэ уһалуурин бүхэ һубаг ханааб хэрэгдэжэ, техникэ олон ашаглагдана.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ (дэлдэ тээнь) добо дошо, үндэр газарые уһалхын түлөө уһа сасан хаюулдаг түхэрэлгэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

(Доодо зураг): бүүдүү машинаар гараһан уһан сабишалан дээгүүр мэлмэрнэ. Тэдэнэй зам харгыс луговодууд заажа үгөнэ.

М. НАМЖИЛОВ.
Сэлэнгийн аймаг.

хоёр эвено ажаллана, тэрэндэ долоон «МТЗ», хоёр «ДТ-54» түхэлэй трактор, «РУ-0,6» гэжэ шөбхэ ашадаг түхэрэлгэ бии. Лаасуртай отделинни ушөө «Д-16» түхэлэй бишыхан трактор конидой

рө гаргажа захалаа. Энэнь ехэ һайшаалтай.

Совхоз энэ жэлдэ 240 га сабишалангай газарта минеральна үтэгжүүлэ оруулаха юм. Үнгэрэгшэ намартаа жаран километр

га газарта ханааб захалһан, уһалуурин системүүдэ һайлбэрлэһэн байна. Мүнөө жэлдэ уһалгадаг бүхэ 2370 га сабишалангыс гүша гаран луговодууд уһалжа юм. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, сабишалан дээрһэнэй хүлгөөтэй, шуугайтай болонхой.

Уһанай газарай гектар бүришөө 12 центнерһээ бага бэша үбэ абаха, минеральна үтэгжүүлэ гаргалһан 17 центнер уһа ехэтэй, нэг шөбхэ гаргалһан газарһаа (300 га) гектар бүришөө 20 центнер үбэ сабишалабч гэжэ луговодууд үгөөр үгөө.

Байгша ондо нилээд ехэ газарта бөрний шэрлэжэ, дисковани зөжэ, хурьһа һайжаруулаха, мүн зарим болдотой газарыс тэгшлэжэ, сабишалангайгага газарыс шууду, модонхой сөөрлөлжэ байһанды. Луговодуудай Дэлдэ-Тайсын совхозойхиде социалис мурысөөндэ урхияхэй.

К. ЖАЛСАРАЕВ,
совхозой парторгой секретарь.
Хорин аймаг.

ЗАЛУУ КОММУНИСТУУД ЫУРАНА

Улаан-Удын локомотив-вагон заһабарилгын заводой партиёна организациннууд партиёна заргад шэнэ гашуудые, мүн кандидатудые ажалдай түрүшүүлэй дундаһаа шэлэн абаха хүдэлмэриг эмхитэйгээр, хариуцаага эхэтэйгээр абуулдаг байна.

Энэ оной нэгэдэхэ квартал соо заводой партиёно 25 хүниие партиёна гашуудтэ кандидатдаар, тинхэдэ 25 кандидатые ВНС-эй гашуун болгон абаһан байна. Эдэ партиёна шэнээр абтаһан хүшүүдэй 84 процентнь үйлдэбэр дээрэ сэхэ хүдэлжэ байдаг түрүү хүдэлмэришөө болонго. Эдээр бултэдэ хүдэлмэри дээрэ онсо шалгарһан, эдөхлө үүсхэтэй, нитин хэрэгтэ шударгыгаар хабарһаа, журамтай, үнэ сэхэ хүнүүд юм.

Кандидатуудай эрдэм һургуулине, политическэ мэдэрэдые бүри дээшлүүлжэ зорилдог һара бүхэндэ нэгэ удаа һуралса үнгэрэгдэнэ. Мүн элдэ коммунистууд политическэ һуралсала һайнаар, эмхи гүшэ агаһаар логдаг байна.

Тинхэдэ заводой партиёной дэргэдэ кандидатудай һургуули хүдэлжэ. Энэ һургуулин хэзээд нүүдые партиёна организацин секретариатар үнгэрэгдэжэ юм.

М. ЦЫРЕНОВ.

Уялга абаал наа — дүүргэ!

Унгэрһэн гурба харин туршда эдэ хоёр аймагай ажыхинууд ойн баярай жэлдэ абаһан ехэ уялгаа бэлдүүлхын түлөө яһала оролдог болгоо. Гүрэндэ мал ажалай продуктуудые худалдаха 1-дхи кварталай түсөө үлүүлэн дүүргэгдэнэ. Нёдондо энэ үемхилхөө мяха, хуу абалга нилээд дээшлэһэн байна. Зүүгөөр эдэ аймагуудта гахай олоор шахан таргалуулжа, гүрэндэ тушааха арга байбашье, үшөөл хүсэ дээр хэрэгдэгдэнгүй. Энэ үдэ Кабанскын аймаг гүрэндэ 165 центнер гахайн мяха нёдондонойхоно бэга худалдаа. Тунхэньхидыс гахайн мяха худалдаганаа доошон оруулаа, 15 мянган үндэгэн бага тушаагдаа.

Мурьсэгшэ аймагуудта малтай үбэлжэлгэ нёдондонойхоно үхэл

барилжа дүүргэггүй байһаар. Тунхэньхид зарим трактор, культиватораа заһажа захидаһан гараадуу.

Үрэхэ хүрэнг тарилгын шанарта хүргэхэ хүдэлмэри эдэ аймагуудта ехээр удаарна. Кабанскын аймагта бүхэ үрэхэньхэн 49 процент, Тунхэндэ—44 процентнь тарилгын шанарта хүргэдөггүй байһаар. Мурьсэгшэ эдэ аймагуудта хартаабха ехээр тарилдаг. Тээд эндэ үрэхэньхэн дутуу. Кабанскын аймаг хартаабхын үрэхэ хааха түсөөбө 69 процент, Тунхэней—81 процент дүүргэнхэй. Кабанскын аймагай ажыхинууд тарялан, сабишалан дээрэ нэг шөбхэ, торф ехэ гаргах уялга абаад, тэрэнээ тон мууса дүүргэнэ.

АЙМАГУУДАЙ ХООРОНДОХИ МУРЫСӨӨН

ЖЭЛЭЙ СОЛ. УЯЛГА	ДУРГЭН ТЭНЬ	ПРОЦЕНТЭР
4800	913	19,1
10.500	1855	17,6
2.500	602	24,1
1.937	428	22,1
96	43	—
—	68	—
17	5	—
112.000	23.100	20,6

ГАБАНСКИЙ АЙМАГ

ЖЭЛЭЙ СОЛ. УЯЛГА	ДУРГЭН ТЭНЬ	ПРОЦЕНТЭР
1942	459	20,0
7.100	1468	20,6
745	165	22,1
1400	335	24,0
90	35	—
90	74	—
18	3	—
40.450	31.400	77,8

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Гүрэндэ худалдаһан продукция (тонно): махан 1942, һүн 7.100, үндэгэн (мянган) 745. Үнээн бүришөө һаагдаһан һүн (нилограмм) 1400. 100 эхэ малһаа абтаһан түл: тугал 90, хурьгад 90, поршоонхо 18. Таряалан, сабишалан тээрэ шөбхэ эвэлгэ (тонно) 40.450.

БААТАР АРБАНАЙ ДУРАСХААЛ

1921 оной зунай тэн багаар хэн. Хорин таба найзтай хүдэр хара бүхүүн халзан эвэрдэ мөрөө баалан, үбөр түбэр нартайг он соогуур гомхуулна. Уланшьегүй тэрэ халзан хира дээр гаржа мориноо буугаад, ерэнэн зүг тээшээ үйдхартай илээр харайшала. Идэнийн үзүүрт Сэлэнгэ мурэн сагаан хоёо мушгуулна. Тэрэнэй эршэтэ долгинууд энэ үргэн талын аалин байдала нэгэ шэнэ амчлалат оршулган мангн байгаа лан. Гэбшээ энэ амчлалат тиймшээ али бэшэ — эрээрнэ бэлшэжэ ябаа үй түмэн адуу мал, хүн сагаан намы гарнуудтай хүн зонинь — буугаада аадар бороогой урдахидал бөө хуряжа, хооронон шэнгээр хуууулза үзэгдэнэ.

Амгалан зоной мал адууень туужа абаха, гэр бараань шатааха, халха эхэнэрнуудые дарлаха болоод нилээд ехэ хүйд ушаруулган, зоболон, гашуудал асархан хүйрэнүүд гээшэ. Тэд энэ бүгдэд халдана хэсхэдэн унгернышлал: «Таанад монгол аралданаа, Монгол түрэнэйгөө дайсадтай тэмсэна гэшэгтэ» гэжэ заагад лан. Тэбшээ энэ муухай мэхэе Сүхэ-Баатарай тайнхан хүнүүд арай зондо ойгуулжа угалар байхан юм. Тингэжэ тэдэнэй үнэн үгэн урда Унгерны сэрэгшэдэй дунда дэлгэржэ эхилэн байгаа. Муноо үдэшин боро харанаар харын хабсагайда сулгаржа байшад Унгерны сэрэгшэ зугаада, Сүхэ-баатарайхидтай нилээд гэжэ иобан хуууд болоно.

«Хайран нотогин, түрэл арални, нимэд шэмэгүй дугайшээр харин хархис дайсада даруулжа байнал даа. Энээн тухай нухалта мэлхэндэ протатгаа байха аргагүй болооб, табдуугаар болдн далажануудта ноудуудууб. Тэд би монгол хүн гэшээд даа. Монгол хүд хэнайшэ урд илгэрлэ нугалаггүй юм» — гэжэ гэрэ хүбүүн илгэрлэнэ.

Удэшин боро харанай оронд байхдаа энэ хүний ойро үнөө хэдэн моритой хунууд бүүдэ байгаа лан. Тэдэнэр буугаада бүү ээбэгтэй, ганага хэтэй. Хархата үншэй ээбэгшэн сэрэгшэдэ алдн. Тэд үншэй унхорон гэрэгшэд лан. Ушар юу гэхэдэ, Бэлдэ-Хайхан гэжэ нотогин барон Унгерн эвэлхэдэ галтахн оуым эршүүдэнь сэрэгтэ галтан байгаа. Бэлдэ-Хайхан нотогинтай хид Батжаргал гэжэ хүний удриндала дор Унгерны сэрэгшэй хамта алба хэтэ боло юм. Тингэжэ тэдэнэр түрэл нотогин оронд аралданаа дайсад болон байгаа.

«Гэжэ Гэрэл хэлээб. Гэрэлэй үгэнүүдэй качта мүнөөхи арбан сэрэгшэ боро харанда буршиё бүүдээр, уй-хартайгаар дунхыжэ байхан тала нотогин шэрэгдэнэ. Энэ үедэ Бэлдэ-Хайхан нотогинтай агэн ехэ Эрдин баянай нэмг гэр соо атаман Перилл Шадар дарга хоёр Батжаргалые эхэ хагуугаар мушхажэ байба. — Муу золгн, ши монгол, тэдэ арбание зорюуга табла ёшогтойн. Муу золгн, ши хадаа Сүхэ-Баатарай хүн байгалайтэй?» — гэжэ атаман Перилл шуна сэрэхилхон нидөө илагашууна. — Муу нохой, монгол хүнай нориё бузарлаш! Бурхан тэнгэрини түлөөлгээдэ урбаа гүн?» — гэд Шадар дарга Батжаргалые үзэхэлэнэ.

Унгерны сэрэгтэ үнэн алба хэдэ, монгол аралдай дайсан Батжаргал газарта үбэглэгэ байжэ гуйна.

«Хоёр хоногой болзор үгэлэй хайраггы. Би тэдэ нохоосууде амидгаар гү, али тархинуудынь абажа ерэхэб!»

«Энэ үгэдэ хүрөөгүй байболон шини толгойе таба саблунхай!» Хэрбээ зугадабалтын шини амын толгойе, үхиүүдэйшин амын барахал. Ойлогбо гүн?» — гэд атаман Перилл хүрхэрбэ.

«Найдатгы намдэ, найдатгы намдэ!» — гэжэ Батжаргал зохин мулхунээр гасаашаа гарба. Уланшьегүй «Бүгдэ моринло!» Минин хойнохо ябагты!» гээн тэрэнэй солгөөн үгэнүүдэ Эрдин баянай гэрэ нугтнал дуулаа лан.

«Харыт, муноо нан нохой мэтэ мулхыжэ байхан аад, айгхаа зондоо эрэ дорон!» — гэжэ Шадар дарга атаман Периллдэ нилдэтанан хэлээбэ.

Энэ хоёр үгэрэй үнгэрөөд байхдаа Бэлдэ-Хайхан нотогинтай худ зониле дасанай дордэ унгернышид суулдула. Атаман Перилл түрүүтэй Унгерны сэрэгшэ эхэ албатан улар гэшын ендэр дээрэ

Анатолн Виктор-вич Пантсеев хорёод жэлэй туршада автомашинны жолооноор ажаллана. Энэ туршада нэгэ миллион үлүүтэй километр гаталан гарахан байна. Улаан-Удын 1268-дахн автоколтонны жолоонш машинная найнаар харуулагдаа. коммуни ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртээн, Бурядад АССР-эй Верховно Советд Президиумэй грамотануудаар шагнагданан байна. А. В. Пантсеевэй нэрэ автоколтонны Хүндэлэлэй дэбгортэ бэшэгдэнхэй. Зург дээрэ: прицеп шагталган «ЗИЛ-130» автомашин харгыдаа ябана. Түүрү жолоонш А. В. Пантсеев. О. БЕРЕЗКОВОН фото.

Совет культурын недели Мексикэдэ боложо байна

МХИКО, ТАСС-ай корреспондент Валентин Кучеров шигэжэ дамжуулна:

Агууха Октябрийн 50 жэлэй онтой даншаруудалгайн, совет культурын недели Мексикэдэ үнгэрэгдэжэ байна. Оройн тоймородуудай илгэн боложо Улаана (Веракрус шигэ) хотодо энэ неделн байрай орнон байдала эхилэн байха юм. Веракрус шигэдай губернатор, бүгд тухай тушаалта хүнүүд неделнэ нээгдэ дээрэ байгаа. Нотогин университетэй ректор Гарсия Барна сулгарашанан умэнэ үгэ хэлээ. Мексикын болон Советскэ Союзай хоорондын хани барисанай хуужалта тухай тэрэ хоёрон.

«Арад өөрөөнөө турини хүтэл барилдана», Совет Азербайджан, «СССР-тэ физкультура ба спортын хуужалта» гэжэ фотоматэвкэнүүд.

МАШИНАДАЙ ХҮНДЭГЭЙ АЙЛШАН

Ярууны кооператорнууд аймгаганага колхоз, совхозуудан малшад тухай ехэ анхарал хандуула. Удэр бүхэндэ 8 автолавна аюлаа наймаа хэн. Гансахан Нарбатын рыбноон гурван автолавна хүдөө шотогуудаар ташалгараггүй абадаг.

Автолавны даанга шофер Н. С. Савонов машинадай хүндэгэй айлшан, Тэрэ арба гаран жэлэй туршада автомашиннаараа ходоодо абаала наймаа хэдэгээрэ тэдэндэ танил болон.

Николай Степанович байгша оной түрүүшын квартал соо машинадай захил дүүргэн, хубсаага уугадаг 7, оцолон 10 гаран машина, мотоцикл, радиоприемник, радионо болон бусдые тэдэндэ асарлаа худалдаа. Тингэжэ нүхэр Савонов нара бүхэлнөөн даабари 115—120 процент дүүргэнэ. Д. КОЛМАКОВ.

ЮРТЭМСЭ ДЭЭРЭ ЮУН БОЛОНОБ?

ЛАТИНИ АМЕРИКЭ:

Пунта-Дель-Эстедэхи зүблөөн

Зургуйн нилээд Мингеритоноо ходо бонд оршодог Пунта-Дель-Эстедэ биймхан курортон гэрэ эдэ үдэрүүдтэ сэрэгшэ харын шэнгээр харгалдаг болон байгаа. Зургуйн бүхэ аршин халхадны энэ асаргалан байгаа бшуу. Хажуудан Пунта-Дель-Эсте гэрэдай оршодог Атлантин далайн арне шадарай убан соогуур хоёр асимчлэ, миннэ гральчлэй хоёр катер ташалгараггүй марууд харгал байгаа. Гадна Америкий Райт гэжэ авианосон энэ аюур халжа зогсоо.

Америкий гурнуудай правительстэнүүдэ толгойлогшинууд зүблөөн апрелин 12—14-дэ Пунта-Дель-Эстеда болон дээрнээ эдэ олон хэмжээндэ айтган байн бшуу. Латин Америкийн 18 оройн президентүүд Холбоото Штадуудай президент Джексон энэ зүблөөндэ ерөнх байгша. Америкий гурнуудай организацион төгшөөн гарба хойно манэ ехэ тушаалтай зүблөөн оройдон хоёрдого болон гэсэн. Президентүүдэй түрүүшын сулалта 1956 оной июльд Панамда болон лан.

Латин Америкий ороноудай экономическа байдалай мууджа байхан үедэ Пунта-Дель-Эстедэхи зүблөөн болоо. Холбоото Штадуудта оршодоо лугартуу эхэ эхэ байгалин байлгалтай энэ үргэн районий хүн зон угал үгэтай илгуулар ажалуудаг. Энэ хада Латин Америкий ороноудай экономикада америк монополинүүдэй зоргоороо ээрхэлгэн болото үрэд болон.

Алагай түрүүдэ Америкэ хоорондын ээбэгтэ хүсүүндэ гэдэсые байгуулха банал болдоо абуулаха зорилгоор Пунта-Дель-Эстедэхи зүблөөн Холбоото Штадуудта харгалт болон байна бшуу. Энээнэ түбн дээрхи түрүү үгэл барилталан ямаршэ худлөөн дархын гүлдэ Холбоото Штадуудай команданан дор тухай тухайлжэ жанарска корпус байгуулха тухай энэ халгандэ гэсэн. Буэнос-Айрестэ гададын харгүүдэй министрүүдэй конференци болондоо Латин Америкий олонхи ороноуд энэ түсэбтэ эрил шууд буруушаагаа. Энэниие зарада абан. США хадаа хархис шанга засагсуудай-тогтоогдон гурнуудэй тушаалажаар энэ түсэбтэ зарим зоргоор шанаахэн хуужагад, дахин талхыг эрмэлзэн байгаа.

Вьетнамда Холбоото Штадуудай хэжэ байхан ээрхэгэ туримхэй абуулажэ Латин Америкий ороноудаар дэмжүүдэ Америкын правительствэ эрмэлзэн байна. Америкын дипломати хада Латин Америкэе өөршөөр найдамай ара тала болгохы оролдон» гэд Аргентинийн Миссия гэжэ газар өнөөлөн тэмдэгдэнэ.

Зүблөөндэ хабаадагшанай шилжин олонхин өнөөдйлгөө умэнэ тэд өндө зорилго табилан байха юм. Алагай түрүүдэ экономическа агуулагууды зүблөөн хэлээд эрилтэ тэдэнэр табна.

США-да тогтоогдон таможонго түлөөнэй ехэ, мул сэгүүдэй алгасалдан гэдэгшэ эдэ ороноуд эхээр хонидоло орог болно. Тэдэнэр өнөөдөлгөө эд бараа Холбоото Штадуудтай наймаа хуужагад, тэдэнэй эд бараа угал хүндэ сэнгээтэй худалдажа абаха баатай болон. Улаан

хоорондын валютин фондн мэдөөнэй ёшоор, 1951—1962 онуудай үедэ Латин Америкий ороноуд 20,5 миллиард доллар адалан байна бшуу.

Экономическа байдалынь найжаруула тухай Латин Америкий нэгэн найзалтайгаар эрилтэнүүдэ хэсхэ байхан дээрнээ Вашингтон мэхэ гарган булхайжаа орон, Латин Америкийн юрэнхы дэлгүүр гэдэгшэ байгуулха түсэб зүблөөнэй болон урда тээ дурдахад байн байна. Энэ түблөн ороноудые бөөдэ гаталан тулаа тушаалажа болон 1,5 миллиард доллар нэмжэ үгэлээр байгуулагдан байгаа. Юрэнхы дайгууд байгуулга, ээрхэлгээ бөөдүүлгэнь Америкын монополинүүдта хүнхэдэжэ үлэх гээд Латин Америкий зарим газарнууд өнөөлөн тэмдэгдэн байна.

Зүблөөндэ хабаадагшанай өлөмхоний Холбоото Штадууд мэхэлжэ шалгалгүй гэжэ Пунта-Дель-Эстедэхи зүблөөнэй худалчарини түрүүшын үдэр али тодор харуулаа. Дэлхэйн түлөө союз гэжэ Холбоото Штадуудай үргэнөөр совохоон программа өөршөө харуулжа шалгалгүй гээд өлөн президентүүд өнөөлөн тэмдэгдэн Холбоото Штадуудта гаргалжа худалдалга түхүү эдэн таарамжтай сэн тогтоох гэсэн Латин Америкий ороноудта эгэлдэ найн тушаалажа болонго үлэх гэжэ Чилин президент Фрей гэжэ мэдүүлэ. Өнөөдөн США-да худалдалга гол продуктуудай сэнгуушэ шанаажэ хуужалга тухай Мексикын, Гватемалын, Гондурасай болон Панамын президентүүд эрилтэ хээ.

Америкэ хоорондын уршагтэ ороноудые байгуулха ювалд эдэ ороноудта Холбоото Штадууд баалхаха шалгалгүй гэжэ Пунта-Дель-Эстедэхи зүблөөнэй түлөө тухалгалан документүүд гэршэлжэ үгэнэ. Гэбшээ 1970 ошно эхилдэ Латин Америкийн юрэнхы дэлгүүр байгуулха тухай тэдэнэр үгээ ойлогдожэ шалда. Холбоото Штадуудтай гададын худалдаа наймаа хуужагад, тэснэ эрхэтэй байха, таарамжтай сэн тогтоох тухай Латин Америкийн ороноудай эрилтэнүүд тухай хэлээ болон наа. США ямаршэ тодорхой үгэлгэнууде өөртө дажа абахы хүсөөгүй. Зүблөөнэй баталан адалан документүүд соо «тодорхой юмэнүүд үгөөн», халгалдан юмэнүүдэй «шима али тодо бон» гэд Колумбийн президент өнөөлөн тэмдэгдэн байгаа.

С Ш А:

«Вьетнамай недели»

«Вьетнамдай дайн байдала дарга түргэнөөр болонголтэй», «Вьетнамда 250 мянган үрэ хүүгэдэй алуулжагадан үгэнүүдэй планкуудые дээрэ үргэн эхэнэрүүд Сагаан байшангай түмэр ханаа хүрөөе зүбшээлэ зогсо. Вьетнамда америк ээрхэгэ түримхэй абуулагын үргэлжлүүдэдэ байханда эсгүүр үрэхэлтай буруушаалга мэдүүлхн тулаа эдэ ээрхэрүүд энэ, президент Джонсонной ажаллалга байшангай даргал эрхэн байгаа.

Нэгжэ «Вьетнамай недели» — эб найрамдалтай тала барилшанай үлгэрлэй абуулаганууды хэжэ кампанай Вашингтон, Нью-Йорк, Чикаго, Детройт, Сан-Франциско болон оройн бүсэд гэрүүдэдэ эхилээ. Вьетнамда Сагаан байшангай бөөдүүдэ байхан

«Вьетнамдай дайн байдала дарга түргэнөөр болонголтэй», «Вьетнамда 250 мянган үрэ хүүгэдэй алуулжагадан үгэнүүдэй планкуудые дээрэ үргэн эхэнэрүүд Сагаан байшангай түмэр ханаа хүрөөе зүбшээлэ зогсо. Вьетнамда америк ээрхэгэ түримхэй абуулагын үргэлжлүүдэдэ байханда эсгүүр үрэхэлтай буруушаалга мэдүүлхн тулаа эдэ ээрхэрүүд энэ, президент Джонсонной ажаллалга байшангай даргал эрхэн байгаа.

Нэгжэ «Вьетнамай недели» — эб найрамдалтай тала барилшанай үлгэрлэй абуулаганууды хэжэ кампанай Вашингтон, Нью-Йорк, Чикаго, Детройт, Сан-Франциско болон оройн бүсэд гэрүүдэдэ эхилээ. Вьетнамда Сагаан байшангай бөөдүүдэ байхан

УРАН ҮЙХАНАЙ БҮЛГЭМҮҮДЭ ЗОНАЛЬНА ХАРАЛГА ЭХИЛБЭ

Байгша оной апрелин 17-до Эрхүү хотын хуужамэй комедийн театр соо уран найханай бүлгэмүүдтэ хабаадагшад олоороо сулгарба. Тэндэ Яхадай, Бурядай Автономито Совет Социалист Республикнунуудай, Шэтын, Эрхүүгэй областунуудай оройн бэлгитэнэ байлсаба. Тэдэнэр булгааран Агуухэ Октябрийн 50 жэлэй ойдо зориулалдажа, Москва хотодо болохо уран найханай бүлгэмүүдэй Бүхэрессин харгалжа хабаадалсанхын тула Норилско, мурьсхээхэ эрээ бшуу.

Үдэрэй 6 часта зональна харалга барай оршон байдалда нээгдэбэ. Тус харалгын эмхидхэлэй комитетэй түрүүлэгшэ, КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой секретар нүхэр Е. Н. Антлин судар рагшадые амаршалжа, бүгдэ зэблэн уран бэлгитэнэй делегаци бүхэнэй хүтэлбэр лэгшэд үгэ хэлээбэ.

Апрелин 18-най үдэр хуужамэй комедийн театры Яхадай АССР-эй болон Шэтын областини түлөөлгшэ бэлгшэ шадабарья харуулжэ эхилбэ...

Харалгын журини Пяничкин нэрэмжэтэ Бүхэ союзна хоорой уран найханай хүтэлбэрлэгшэ РСФСР-эй искусствунуудай габыата ажал ябуулагшн нүхэр Левашов хүтэлбэрлэнэ.

Манай Буряад оройн Эрхүү хото эргэшэдэй дунда Хэжэнгын аралдай хош «Байгалай долгинууд» гэжэ аралдай ансамблин хатаршад, Улаан-Удын мяхажын сэрвин комбинатай культурын байшангай хатар дуунай аралдай ансамблин хатаршад, «Байгалай долгинууд» гэжэ ансамблин бурядай аралдай хүжээд оркестр, Тарбагатайн, Ярууны, Түхэнэй, Загарайн болон бусад аймаг нотогинд эрхм эрхм түлөөлгшэдүн хамта дээрэ 150 хүн байна. Эдэнэрнай баш шадабарья харуулхаар бүлгэн зэблэнхэй.

ПРАВДА БҮРЯТИИ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгдэхн хуудананда: КПСС-эй ЦК-гай Манай Нэгдэнэ зорюулжа гарганан урланууд. КПСС-эй делегацион Берлин ошонон тухай мэдээсэл.

Хоёрдохн хуудананда: «Табан жэлэй арта боломжнууд» гэдэн рубрика дор «Ой модо хайшан гэжэ отол-хоб?» гэдэн статья. «Сабшанлан нуга дээрэ» хэдгэхэ хүдлэмэри — мэргэжэ элтын зүбшэл. ТАСС-ай информацинүүд. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахн хуудананда: хилын саанаага ерэнэн телеграмчууд. Үнгэршэ долоон хоногойн үлдэхоорондын байдал тучаа ТАСС-эй шэнжэлэл.

Дүрбдэхн хуудананда: В. Пегоновой шүлгээр бэшэгдэн очерк. Нотогинотоготой хонин.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕВ

Ярууны аймагай «Улаан Туяа» газетин редакторай ч. Логин. СССР-эй Журналисттер дай союзай гашуун Цырен Ширапович ДАНДАРОВИЙН галгаа урид наба баранан тушаа мэдээсэл зурга. БуряАССР-эй Журналисттер холбоон. «Буряад үнэн» газетин редактор Ц. Ш. Дандаров гэр булхынхтэн гүнзгий тушаалаа элэрхэлэн мэдүүлнэ.

Манай адрес, телефонууд

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26 Наши телефоны: редактор — 41-18, зам, редактор — 34-30, отв. секретарь — 27-37, отделе промышленного производства — 48-89 и 33-61, сельхозхозяйственного производства — 27-50, 46-16 и 60-21, партийной жизни — 40-49, идеологический и советского строительства и быта — 34-93, 24-74, информации — 34-05, рабселькоров и писем — 33-93 и 25-41.

г. Улан-Удэ, ул. Коммунистическая, 20. Издательство бурятской галтернии и отдел об влений — 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

г. Улан-Удэ, типография управления по печати ория Совете Министров Бурятской АССР. И-00613.

Зак. № 368